1858. № 15

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 6 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 5 Januarij.

De faculteit van wis- en natuurkundige wetenschappen van onze hoogeschool heeft de hh. van der Ven en de Loos bekroond, den eersten wegens zijn antwoord op de mathematische, den tweeden wegens zijn antwoord op de chemische prijsvraag. De hh. van der Ven en de Loos zijn beiden kweekelingen onzer hoogeschool.

— Bij de op heden plaats gehad hebbende herstemming in het 13de kiesdistrict (Leyderdorp) zijn ter verkiezing van een' hoofdingeland-plaatsvervanger van Rijnland ingeleverd 475 geldige stembriefjes. Hiervan zijn uitgebragt op de heeren mr. P. G. Hubrecht 239 en mr. P. L. F. Blussé 236 stemmen, zoodat eerstgenoemde is verkozen.

— Gedurende het jaar 1857 zijn door de verschillende commissien van onderwijs in ons land geëxamineerd en toegelaten 5 onderwijzers van den eersten, 262 onderwijzers van den tweeden, 334 onderwijzers van den derden en 200 onderwijzers van den vierden rang, 3 huisonderwijzers, 315 schoolhonderessen en 21 huisonderwijzeressen.

— Van Aarlanderveen wordt gemeld, dat men in den ringdijk van den Aarlanderveenschen polder een natuurverschijnsel had waargenomen. Door eene spleet zag men aanhoudend rook opgaan en bij nader onderzoek bleek, dat de grond heet was en hoe dieper men kwam al heeter werd; de rook verspreidde eenen onaangenamen reuk, die veel salpeter in zich bevatte. Later in 't werk gestelde onderzoekingen bragten aan 't licht, dat hier aan geene vulkanische oorzaak te denken is, maar de specie eene gewoon veenachtige was en in het minst geen asch bevatte. Een boor, loodregt ingestoken, toonde aan dat op eene diepte van 8 à 9 voet de hitte [illegible]

— Volgens den Utr. Studenten Almanak zijn aan de Utrechtsche hoogeschool 590 studenten ingeschreven, als: in de regten 200, letteren 11, geneeskunde 62, wis- en natuurkunde 11 en godgeleerdheid 230. Elders studerende: in de regten 24, letteren 3, geneeskunde 11, wis- en natuurkunde 1 en godgeleerdheid 37.

— In 's rijks hospitaal bevinden zich 114 kweekelingen, als: 23 voor de landmagt, 24 voor de zeemagt en 67 voor de koloniën. Aan 's rijks veeartsenijschool zijn 12 leerlingen.

— Te Nijmegen had op den laatsten avond van het vorige jaar een treurig ongeval plaats. Een timmermansknecht, die met zijne ouders en vrienden dien avond in vrolijkheid doorbragt, loste nu en dan zijn schuttersgeweer. Ten half twee ure wilde hij op nieuw schieten en had juist het geweer over de onderdeur gelegd, toen zijne zuster, een 17-jarig meisje, die eene boodschap had verrigt, de deur wilde binnentreden. Zij ontving het schot in haar hoofd en gaf eenige oogenblikken later den geest.

— De Luxemburgsche kamer heeft besloten om een adres aan den koning groothertog in te dienen, waarbij de afschaffing der kieswet wordt verzocht, omdat zij niet overeenkomstig de grondwet is afgekondigd en tevens zeer gebrekkig is. Er is daarop eene commissie benoemd om het adres te ontwerpen, die reeds hare taak heeft volbragt. Over dit ontwerp-adres zal eerstdaags worden beraadslaagd.

— In de *Sur. Cour.* leest men het volgende berigt uit Paramaribo van 23 November. Gisteren heeft er op het nabij de stad gelegen etablissement der Evangelische Broeders te Beekhuizen, eene indrukmakende plegtigheid plaats gehad. Het was namelijk de inwijding van een nieuw uitgebreid schoolgebouw, tevens ingerigt tot het houden van godsdienstoefening voor de slaven der naburige plantaadjen, waartoe aanleiding heeft gegeven eene milde jaarlijksche bijdrage ten behoeve van de centraalschool op Beekhuizen, door Z. M. den koning, op aanbeveling van den gouverneur dezer koloniën, goedgunstig toegedacht.

— Bij het dep. van marine zijn berigten ontvangen van den kap.-luit. ter zee Fabius, bevelhebber van 's lands schroefkorvet *Medusa*, van Hong-Kong 3 Nov. Daaruit blijkt dat het Nederl. barkschip *Flora*, gezagvoerder A. A. van der Wijk, in de Honghai-baai, 20 mijlen ten oosten van Hong-Kong, was gezonken. De bevelhebber van de *Medusa* had aangeboden, zich onverwijld naar de plaats des ongevals te begeven, ten einde het schip tegen zeeroof te beschermen, van welk aanbod echter geen gebruik is gemaakt, omdat de *Flora*, met rijst geladen, reeds 3½ vadem gezonken, tot het dek onder water lag. De gezagvoerder van de *Flora* had medegedeeld zich niet over de Chinezen te beklagen te hebben; dat zij wel is waar met een 50tal bij de *Flora* gekomen waren met het kennelijk doel om het schip te plunderen, doch dat het vertoonen van de Nederl. vlag de uitwerking had hen van het plegen van geweld te weêrhouden. Daarentegen is een op een ander gedeelte der Chinesche kust gestrand Hollandsch schip, *Helena* genaamd, door roovers aangevallen en van alles beroofd.

Uit de jongste berigten van Batavia blijkt nog dat aldaar de tijding was ontvangen, dat in de Japansche maand Oerogagoeats (22 Junij—20 Julij) op de Lioe-Kioe-eilanden een Nederl. koopvaardijschip is vergaan, maar dat de bemanning en de passagiers, bestaande uit 27 koppen, waaronder eenige vrouwen, is gered en te Napa gehuisvest, in afwachting dat zij van daar zullen kunnen worden afgehaald, waartoe de genoemde commissaris zou trachten overeen te komen met een der gezagvoerders van de te Nagasaki aanwezige en naar Batavia bestemde koopvaardijschepen. De agent van den landheer van Satzuma, van wien dit berigt afkomstig is, wist de namen van het verongelukte schip en van den gezagvoerder evenmin op te geven, als eenige verdere bijzonderheden omtrent dit noodlottig voorval.

's GRAVENHAGE, 5 Januarij.

Z. M. heeft jhr. H. Steengracht van Oosterland benoemd tot grootmeester van 's konings huis.

— Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van 31 Dec. ll. te benoemen tot ridders van de orde van den Nederlandschen leeuw, de kapiteins B. C. Winkel en N. Scheltema, van den staf der inf., de kapitein C. C. Cox, van den staf der artillerie, de kapitein H. Welsink, van het corps ingenieurs, mineurs en sappeurs en de onder intendant van de 2de klasse T. van den Bosch, allen werkzaam bij het departement van oorlog.

— Naar men verneemt is de generaal-majoor Rigot de Begnins door Z. M. benoemd tot grootkruis van de orde der eikenkroon; alsmede tot kommandeur met de ster van die orde de heer Michel Levy, inspecteur-generaal der geneeskundige dienst in Frankrijk. Ook zijn tot ridders van genoemde orde benoemd de hh. D. A. van Valkenburg en J. H. van Graauwenhaan, referendarissen bij het dep. van oorlog.

— Z. M. heeft goedgevonden zijn adjudant in buitengewone dienst, den luitenant-generaal H. F. C. baron Fornstner van Dambenoy, minister van staat, te benoemen tot Zr. Ms. adjudant-generaal, en zulks onverminderd de aanspraken die hij later, overeenkomstig de wettelijke bepalingen op het pensioen, als afgetreden minister van oorlog zal kunnen doen gelden.

— Tot commiesen bij het dep. van binnenl. zaken zijn benoemd de hh. P. van Sluys de Quack, J. H. F. Janssen, F. H. Barkhuysen, C. A. van Vliet, J. M. P. Pabst, thans adjunct-commiesen.

— Bij kon. besluit zijn benoemd tot ontvangers der registratie en domeinen: te Helmond, de heer P. J. Bisdom, thans te Enkhuizen; te Enkhuizen, de heer W. W. L. van Goedoever, thans te Helder; te Helder, de heer A. M. van de Laar, thans surnumerair; te Vollenhove, de heer T. L. Janson, thans te Middelharnis; te Middelharnis, de heer H. L. de Grave, thans te Woerden; te Woerden, de heer J. Overman, thans te Tholen; te Tholen, de heer D. Raven, thans te Texel; de Texel, de heer S. J. Hosang, thans surnumerair. Voorts is benoemd tot ontvanger der directe belastingen te Heeze c. a. de heer A. P. van Beusekom, thans in die betrekking te Hilvarenbeek.

— Door Z. M. zijn de officieren van gezondheid 3de kl. bij de Ned. marine, F. J. van Leent en L. F. Praeger, bevorderd tot officieren van gezondheid 2de kl.

— Het gala-bal, dat gisteren ten hove heeft plaats gehad, was zeer luisterrijk. Het werd bijgewoond door onderscheidene leden van de kon. familie, de leden van het corps diplomatique, de ministers, enz. Het bal, waarop in het geheel ruim 600 personen aanwezig waren, duurde [illegible] in den nacht voort.

— Morgen zal er bij gelegenheid van het Russische kersfeest bij H. M. de koningin-moeder in de kapel van HDs. paleis eene plegtige godsdienstoefening plaats hebben, die zal worden bijgewoond door de leden van het Russische gezantschap alhier en de onderdanen die zich in de residentie bevinden.

— Donderdag aanst. zal bij H. M. de koningin-moeder eene soirée dramatique plaats hebben.

— De commissie door den koning benoemd, tot onderzoek van het ingediend verzoek door den heer P. van Vlissingen c. s., betreffende eene Europesche kolonisatie door landverhuizing enz. naar de bezittingen van den staat in den Indischen archipel, heeft hare taak volbragt en het verslag daaromtrent aan den koning ingezonden. De leden der commissie hebben aan hunnen voorzitter, den heer Rochussen, een prachtigen inktkoker als aandenken geschonken.

— Volgens het *Journ. de Const.*, heeft de sultan aan onze ministers van buitenl. zaken en van koloniën hooge Turksche orden geschonken.

— In de heden gehouden zitting van den gemeenteraad alhier heeft de voorzitter o. a. medegedeeld, dat is ingekomen een voorstel van de heeren Eyssell, Janssens, de Pinto en de Kempenaar, betrekkelijk de doorgraving van het Scheveningsche kanaal en den aanleg van eene uitwatering in zee. Dit voorstel zal nader in behandeling worden genomen.

— Volgens een bij het dep. van koloniën uit Suriname ontvangen berigt, van 5 December ll., heerschte te Nickerie nog de kinkhoest, terwijl de gezondheidstoestand onder de bevolking overigens voldoende bleef. Behalve eenige ongeregeldheden op sommige plantages, heerschten ook rust en orde allerwege.

— De gezondheidstoestand van Curaçao blijft steeds gunstig. Op 20 Nov. is aldaar de *Riga* binnengekomen met een transport van 50 man troepen, onder bevel van den 1sten luit. van het 7de reg. inf. Zurig, die veel te klagen had over het gedrag dier manschappen. Hij heeft zelfs voor oproer aan boord gevreesd. Eenigen der militairen zijn voor den krijgsraad getrokken wegens insubordinatie en wegens poging tot vergiftiging door luciferskopjes in thee. (*U. C.*)

— Gelijk men zich zal herinneren had in de maand September van het afgeloopen jaar tusschen twee werklieden in een heischouw aan het Nieuwe Werk te Rotterdam een twist plaats, die met den dood van een hunner eindigde. Dientengevolge zal de ander, T. Haringel genaamd, op den 14den dezer voor het prov. geregtshof alhier te regt staan, ter zake van moedwilligen doodslag. Aan den beschuldigde is als verdediger toegevoegd mr. A. A. de Pinto.

AMSTERDAM, 4 Januarij.

Eergisteren hield de natuurkundige afdeeling van de Kon. Akademie van wetenschappen eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de hh. Simons, W. Vrolik, Stamkart, van Breda, v. d. Boon Mesch, Delprat, van Rees, Conrad, Staring, Storm Buysing, van Gogh, Schroeder v. d. Kolk, Matthes, Voorhelm Schneevoogt, Harting, Buys Ballot, Verloren, Halbertsma, v. d. Willigen, Donders, en van de letterkundige afdeel. de heer W. Moll.

De heer Lobatto heeft ter plaatsing in de verslagen en mededeelingen ingezonden eene bijdrage, getiteld: Bijdragen tot oplossing der hoogere magtsvergelijkingen; de heer Buys Ballot eene bijdrage getiteld: Bijdrage tot het vinden van imaginaire wortels eener hoogere magtsvergelijking.

De heer Conrad bragt, ook namens den heer Delprat, verslag uit over het ingesteld onderzoek van de verzakking aan de waalzijde te Nijmegen. Volgens dat onderzoek is de verzakking het gevolg van eene verticale verzinking van de ondergronden, geheel van plaatselijken aard en beperkten omvang. De commissie zal een nader rapport indienen over eenige op het terrein te bewerkstelligen grondboringen, welke in practisch en geologisch opzigt belangrijk kunnen zijn.

Vervolgens bragt de heer v. d. Boon Mesch, ook namens den heer G. J. Mulder, verslag uit over het door hen ingestelde onderzoek van het door den heer Conrad medegebragte water uit de Doode zee.

Daarna bragt de heer Verloren, ook namens den heer v. d. Hoeven, verslag uit over de verhandeling van den heer Ver-Huell, over Odela Degeerella enz. De conclusie van het rapport, om die verhandeling niet in de werken der Akademie op te nemen, werd aangenomen. De heer van Rees bragt, ook namens den heer Lobatto, rapport uit over de verhandeling van den heer Bierens de Haan, over integralen, waaromtrent tot opneming in de werken werd besloten. De heer Stamkart bragt namens de commissie voor de daling van den bodem van Nederland rapport uit over een in hare handen gestelden brief van den hoofd-ingenieur Beijerinck, omtrent eene nabij Katwijk te plaatsen getij-meter.

Ten slotte hebben nog de HH. Harting en v. d. Willigen opstellen aangeboden voor de verslagen en mededeelingen, waarna de vergadering is gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 Januarij.

Bij gelegenheid van de gelukwenschingen die door onderscheidene hooge collegien op nieuwjaarsdag aan den koning gebragt worden, heeft een zonderling voorval plaats gehad. De voorzitter van het hof van cassatie, de heer Gerlache, had aan zijne medeleden verklaard dat hij, van wege de laatste gebeurtenissen, weigerde uit hunnen naam den koning toe te spreken. Niets was in staat om hem van besluit te doen veranderen, tot dat men hem eindelijk opmerkzaam maakte, dat zijne weigering wel ten gevolge zoude kunnen hebben, dat hij buiten dienst werd gesteld, waartoe zijne jaren mede aanleiding gaven. Dit middel werkte en de heer Gerlache heeft op eene hartroerende wijze zijne zegenbeden voor den troon uitgestort.

— Sedert eenige dagen heeft het gemeentebestuur der hoofdstad 92 electrische uurwerken in even zoo vele wijken der stad doen plaatsen, die uitmuntend werken. Het aantal er van zal tot 100 gebragt worden. De inwoners kunnen dergelijke electrieke uurwerken in hunne huizen geplaatst krijgen, tegen betaling van 100 francs en eene jaarlijksche recognitie van 20 francs.

— De wapenfabriekant Verpooten, wiens huis te Antwerpen onlangs in de lucht is gevlogen, door de ontploffing van 2 vaatjes buskruid, bevindt zich nog altijd in hechtenis. Naar men zegt zal zijne zaak eerstdaags voor het hof van assises gebragt worden.

— Nabij Charleroi is vrijdag avond een mijnwerker door een spoortrein verbrijzeld. Hij had den geheelen avond in eene herberg doorgebragt en was door dronkenschap verhinderd geworden het gevaar te ontwijken.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Januarij.

De koningin heeft op Nieuwjaarsdag aan ruim 600 behoeftigen te Windsor levensmiddelen en kleedingstukken uitgedeeld.

— 's Lands inkomsten hebben, volgens eene opgave in de *Globe*, in 1857 4,000,000 £ minder bedragen dan in 1856.

— Op de vraag of de opstand in Indie alleen van militairen aard is te beschouwen of, dat ook het volk daaraan heeft deelgenomen, zijn bij de regering vier uitvoerige antwoorden ingekomen, als van generaal Edwards en sir Lawrence, beide hoofd-officieren die in Indie zeer hoog in de algemeene achting staan aangeschreven, alsmede van den gouverneur-generaal lord Canning en van den voorzitter van het Indisch bestuur. In al die rapporten wordt de opstand alleen als van militairen aard beschouwd, en zou de bevolking daaraan uit eigen beweging geen deel hebben genomen. Dit oordeel wordt door onderscheidene feiten toegelicht.

— Men acht het verlies der opstandelingen nabij Lucknow, in den strijd tegen generaal Campbell, op 7000. De vlugtelingen hebben zich naar de dorpen begeven en roemen op het aantal Engelschen door hen omgebragt. Zij trachten zich te vermommen, maar op het woord: Geef acht! door Engelsche officieren uitgesproken, rigten zij het hoofd op en maken zich dus kenbaar.

— In betrekking tot den voorgenomen aanval op Canton wordt gemeld dat reeds een verkenningstogt is gedaan, waaraan de secretaris van het Fransche gezantschap heeft deelgenomen. Echter zou, indien sommige berigten geloof verdienen, lord Elgin nog eene nieuwe nota naar Pekin opzenden, alvorens de vijandelijkheden te beginnen. De *Times* zegt dat Canton nu reeds stellig in onze handen is.

Door de Chinezen worden weinige maatregelen van voorzorg genomen. Een groot deel der troepen moet de stad hebben verlaten om de opstandelingen te bestrijden. Ook heeft volgens het dagblad van Pekin, de onderkoning Yeh verzocht de gewone wapenschouwing der troepen te mogen uitstellen, omdat, hoewel de Engelsche barbaren zich rustig hielden, zij in de provincie Kwang-tang hoog noodig waren.

Twaalf provinciën bevinden zich reeds in de magt der opstandelingen. De stad Ungtschow, op de grenzen van de provinciën Kwangsi en Kwangtung is na een beleg van 4 maanden mede in hunne handen gevallen. De bezetting en de bevolking, te zamen ruim 160,000 zielen, waren uitgehongerd. Niet alleen hadden zij in den hoogsten nood gedoode paarden, de huiden van deze dieren, benevens gekookte vodden en lompen gegeten, maar zelfs de lijken der van honger omgekomen menschen dienden den levenden tot voedsel. Bij de bestorming der stad werden de meesten der in leven zijnde militairen en burgers vermoord.

De voornaamste handelaren en een aantal aanzienlijke inwoners van Canton hebben zich met een adres tot den admiraal Seymour gewend, waarin zij te kennen geven, dat zij ten gevolge van de door dezen ontvangen verklaringen uit Indië, [illegible] op Canton te gemoet zien, doch dat zij als geheel onschuldig zijnde aan de geschillen tusschen Engeland en den onder-koning, verzoeken dat hunne eigendommen verschoond mogen worden. Zij bieden aan hiervoor zich te willen vrijkoopen door eene hoeveelheid rijst, meel enz.

— Volgens een berigt in den *Times* voorkomende, heeft de Russische admiraal Putiatin een nieuw verdrag met Japan gesloten, en wel, naar het schijnt, op vrijgevige voorwaarden, die toonen dat de Japansche regering in zijne uitsluitende staatkunde wankelt. Rusland heeft terrein en vrijheid bekomen om een magazijn in Japan op te rigten, en de Japannezen hebben verscheidene Europesche handelsvaartuigen gekocht.

Volgens hetzelfde berigt had het vaartuig hetwelk door koningin Victoria tot een geschenk voor den keizer van Japan bestemd is, de reede van Hong-Kong bereikt; maar het zou aan de Japannezen niet voldoen: als zijnde niet naar hunne gewoonten ingerigt, en geen oorlogschip noch pleiziervaartuig.

— Gelijk men weet, bevindt zich thans alhier de heer Brooke, wiens nederzetting op Borneo door de Chinezen onlangs werd overrompeld. De dagbladen verklaren dat de door hen aangerigte schade reeds is hersteld, en dat hij thans meer dan een vierde van een millioen inlanders (Chinezen, Dayaks en Maleyers) onder zijn bestuur heeft, terwijl het hem gelukt de zeeroovers van Sarebas en Sarakan in bedwang te houden.

— Aan de *Globe* wordt uit Marseille geschreven, dat mlle. Rachel, na reeds sints geruimen tijd de voorbereidende stappen te hebben gedaan, tot het R. Kath. geloof is overgegaan en op 18 November den H. doop heeft ontvangen.

— Daags na kersmis werd een zestigjarig inwoner van het St. Pancras werkhuis alhier het slagtoffer zijner vraatzucht. Na den vorigen dag, met de overige bewoners rijkelijk op roastbeef en plumpudding onthaald te zijn, deed hij zich toen aan de overgebleven koude plumpudding te goed, maar viel dood neder toen hij een nieuw stuk daarvan in den mond wilde steken. Bij de lijkschouwing bleek het dat in zijne maag en een gedeelte der slokdarm niet minder dan vier ponden van dat gebak aanwezig waren.

— Volgens berigt uit New-York heeft de senaat magtiging verleend tot de uitgifte van 20 millioenen dollars aan schatkistbilletten, om de staatskas in staat te stellen aan hare verpligtingen te voldoen.

— Omtrent den storm die op 1 October in de haven van Macao en elders zoo veel schade heeft aangerigt, verneemt men het volgende: Den 27sten September begon het slechte weder met regens en aanhoudende buijen uit het oosten. Dit was oorzaak dat zelfs de ervarenste zeelieden niet de minste gedachte hadden op een storm, die gewoonlijk door stilte en drukkende hitte wordt voorafgegaan. In den avond van den 30sten echter was het weder zoodanig dat men overal het boventuig zag innemen en een elk zich voorbereidde om eenen hevigen storm door te staan. De zon die was ondergegaan over een vloot van verscheidene honderde Chinesche vaartuigen,

verrees den volgenden ochtend om hare stralen te doen schijnen over slechts 18, die nog waren overgebleven. De overigen waren allen op het strand geworpen of deerlijk gehavend naar buiten gedreven. Op eene plek zag men eene laag van 14, die letterlijk op elkander waren geworpen, waaronder ook eenige van die nette booten die in Canton's vreedzame dagen de nieuwsgierigheid en bewondering van alle vreemdelingen gaande maakten. Op de hoogte van Manoel Pereira's werf, lag een lang vaartuig, met thee beladen, dat pas van Canton was aangekomen, midden doorgebroken, terwijl eenige roeden verder eene schoone westkust-boot, met noten-olie geladen, op de kade was geworpen, waar hare vloeibare lading langs de straat liep; tegen de werf van Claudio da Silva lag het ongelukkige Fransche schip *Johanna*; tegen Remedio's en Carneiro's werven waren het Portugesche schip *Labuan* en de Spaansche bark *Allovassa*, letterlijk tegen den grond te pletter geslagen, terwijl op de hoogte der Ponta Rede de Amerikaansche bark *Lintin*, en het Portugesche schip *Adamastor*, in allerdeerlijkst gehavenden toestand tegen den wal lagen. Ook onder de lorchas der Portugezen moet de verwoesting vreeselijk zijn geweest. De schade door dezen storm aangerigt, begroot men op een millioen gulden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Januarij.

De groote receptie van het corps diplomatique heeft op Nieuwjaarsdag met de gebruikelijke plegtigheden plaats gehad. De keizer heeft bij die gelegenheid den wensch uitgedrukt dat de goede verstandhouding, zoowel tusschen de vorsten als tusschen de volken, mag bewaard blijven.

— De bekrachtiging der overeenkomst ter regeling der nieuwe grensscheiding in Bessarabie, heeft op 31 December ll. plaats gehad.

— De heer de Tholozan, hoogleeraar bij de keizerl. school van geneeskunde te Val-de-Grâce, is door den minister van buitenl. zaken benoemd tot lijfarts van den Shach van Perzie, in de plaats van den overleden doctor Cloquet. Deze laatste is gestorven ten gevolge van vergiftiging door de inlandsche geneesheeren, omdat zij naijverig waren op de kunde en het crediet van den vreemdeling, in wien de Shach alleen zijn vertrouwen stelde. Men zegt dat de heer Cloquet de vijfde geneesheer is door hen op deze wijze uit den weg geruimd. De voordeelen aan de genoemde betrekking verbonden zijn aanzienlijk: 60,000 fr. bezoldiging, vrije woning, paarden, rijtuigen en een harem met 12 vrouwen, 6 blanke en 6 zwarte; natuurlijk is men niet verpligt dit laatste voorregt aan te nemen. Het is echter te verwachten, nu de beschaving in Perzie van dag tot dag groote vorderingen maakt, dat de gevaren aan de genoemde betrekking verbonden, mede zullen verminderen.

— De minister van financien heeft twee personen belast, om eene inspectiereis in onze kolonien te doen. Deze inspecteurs zullen 2 jaren afwezig blijven en de Fransche Antilles, Guyana, de bezittingen aan den Senegal en de Reunie-eilanden bezoeken. Deze zending heeft plaats ten gevolge van den uitgedrukten wensch der kolonisten.

— Het belangrijkste nieuws van den dag is dat onze regering zou besloten hebben aan de krijgsverrigtingen tegen Canton geen deel te nemen. In dien zin zouden reeds bevelen afgezonden zijn aan den admiraal Rigault de Genouilly, waarbij hem tevens eene andere bestemming zou aangewezen zijn. Er zou geen sprake meer zijn van China, maar wel om eene demonstratie te doen tegen Cochinchina, waar de Christenen thans zoozeer vervolgd worden, en een Fransch vaartuig nog onlangs zwaar werd beleedigd. In de vorige eeuw werden door den keizer van Cochinchina aanzienlijke voorregten aan de Fransche regering toegestaan, welke steeds door bekwame officieren en geachte zendelingen van de orde der jesuiten werd vertegenwoordigd. Deze voorregten wil men thans handhaven, en vooral aandringen op den afstand van de stad Tourane in de baai van dien naam, waardoor Frankrijk in die streken eene gelijke stelling zou erlangen als de Engelschen, de Hollanders en de Spanjaarden reeds bezitten, en die de Russen mede trachten te verkrijgen door de vestiging van inrigtingen langs de Amur-rivier. Daar ook de Spaansche regering zich over onregtvaardigheden van de ambtenaren in Cochinchina heeft te beklagen, zal ook zij uitgenoodigd worden, om aan de ontworpen demonstratie deel te nemen. In den ministerraad, onder voorzitting des keizers te houden, zal bepaald worden welke uitgebreidheid aan de expeditie zal gegeven worden, en in hoeverre Spanje daaraan deel zal nemen.

— Omtrent de vervolging der Christenen, die in Cochinchina onlangs weder met vernieuwde kracht is aangevangen, verneemt men dat in October ll. 11 personen, die niet lang geleden het Christendom hadden omhelsd, te Kecho, hoofdplaats van Tonkin, zijn ter dood gebragt. Zij behoorden tot de eerste familien des lands.

— Van hier is eene kleine boekdrukkerij naar Konstantinopel verzonden, die in den harem van Rifaadi-Effendi aan den Bosporus zal geplaatst worden, ten einde de dames in dat verblijf van lectuur te voorzien.

— Het *Dagbl. van Dresden*, dat tijdens den Oosterschen oorlog van vele bijzonderheden zeer goed was onderrigt, deelt mede, dat de zaken der Vorstendommen zijn geregeld en wel op dien voet als in ons vorig nommer reeds is medegedeeld. Voorts dat de Porte een firman zou uitvaardigen waarbij de doorgraving der landengte van Suez goedgekeurd wordt. Deze gunst heeft Frankrijk verworven als den prijs voor den afstand zijner staatkunde nopens de Vorstendommen.

— Villet, Bourse en Lemaire, die op 17 November ll. door het hof van assises te Laon werden ter dood veroordeeld, hebben op den 2den dezer hunne straf te Rosières ondergaan. Meer dan 30,000 menschen woonden de teregtstelling van deze beruchte dieven en moordenaars bij. Voor Hugot mede ter dood veroordeeld, is het vonnis in altijddurende gevangenisstraf veranderd.

— Te Rennes is een koopman gevangen genomen, die eenige maanden geleden bij eene Engelsche maatschappij eene verzekering op zijn leven had genomen, en om zelf de 20,000 fr. te genieten, die aan zijne weduwe zouden zijn uitbetaald, zich voor dood had doen doorgaan. De som zou zijn betaald, doch de omstandigheden noopten de maatschappij om een agent naar de gewaande weduwe te zenden en haar eenige maanden uitstel te vragen voor de betaling der som. De agent was bij zijne komst niet weinig verwonderd den gewaanden doode levend te vinden, en heeft eene klagt tegen hem ingediend.

— In Algerie wordt het graven van waterputten met goed gevolg voortgezet. Streken waar mensch noch dier, wegens gebrek aan water, kon leven, worden thans bewoonbaar en beloven in vruchtbare oorden herschapen te zullen worden. Over 't algemeen zijn de Arabieren zeer erkentelijk voor de weldaden, welke zij door die waterputten ondervinden.

SPANJE.

MADRID, 1 Januarij.

De *Gaceta* van 28 December heeft het kon. besluit openbaar gemaakt, waarbij, van wege de geboorte van den prins der Asturien, eene algemeene amnestie wordt verleend aan al degenen, die om staatkundige redenen uit het land zijn geweken, of uit dien hoofde door de justitie worden vervolgd.

— De ministers zijn door de koningin gemagtigd om de belastingen van 1858 op den gewonen voet te innen, tot dat de cortes de begrooting zullen goedgekeurd hebben.

ITALIE.

De hertog de Gramont, nieuw benoemd gezant van Frankrijk te Rome, heeft op 22 Dec. ll. zijne geloofsbrieven aan den paus overhandigd. Hij is met buitengewone onderscheiding behandeld, o. a. is hij de St. Pieterskerk binnen getreden door de groote deur van brons, die anders alleen voor den paus en voor gekroonde hoofden geopend wordt.

— Door de Sardinische kamer van afgevaardigden is, op voorstel van eenige liberale leden, besloten een onderzoek in te stellen omtrent het misbruik van godsdienstigen invloed bij de afgeloopen verkiezingen. Graaf Cavour heeft bij die gelegenheid eene zeer belangrijke rede uitgesproken.

— De maarschalk Radetzky is weder ernstig ongesteld. Hij is thans 92 jaren oud.

— De grieksche brik *Aja Sophia* is op de hoogte van het eiland Sardinie, in volle zee verbrand. Van de bemanning zijn slechts 5 personen behouden te Cagliari aangekomen.

— Omtrent de aardbeving onlangs in het koningrijk Napels voorgevallen, verneemt men nog ijzingwekkende bijzonderheden. Een rapport van den intendant van Palermo, die te Palla was, meldt, dat het getal der reeds opgegravene lijken aldaar reeds meer dan 2000 bedraagt. Te Arsenio en Capri bedraagt het getal omgekomenen 2600. Men begroot het getal van hen, die om het leven gekomen zijn, op 30,000. Te Montemurro bleven slechts eenige personen in het leven, te Tramubolla verongelukten ½ van de bewoners en te Saponara moet niemand behouden zijn. Te Buenza opende zich de aarde op verscheidene punten. Men vond onder de bouwvallen der kerken meer dan 500 lijken. Geheele familien zijn omgekomen. Te Pertosa vond men onder het puin een huis waarin de geheele familie, uit 7 personen bestaande, was gedood, behalve alleen de moeder, die dadelijk krankzinnig werd, toen zij haar vreeselijk verlies vernam.

PRUISSEN.

BERLIJN, 3 Januarij.

De koningin heeft aan den heer A. von Humboldt tot kersgeschenk een kostbaar horologie geschonken.

— De regering is voornemens in de volgende jaren aanzienlijke sommen te besteden tot uitbreiding der marine, niet om van Pruissen eene zeemogendheid te maken, maar alleen, om bij mogelijke gebeurtenissen, aan Denemarken het hoofd te kunnen bieden.

— De beroemde toonkunstenaar Spohr heeft te Cassel een val gedaan, waardoor een zijner armen is gebroken.

— Uit Leipzig schrijft men van 31 December: Onze stad heeft gelukkig tot op heden de finantiele crisis doorgestaan; echter zijn alle zaken daardoor verlamd geworden, o. a. de groothandel, die anders in de week van Kersmis zoo levendig is. De geringe verwachting die men daarvan had opgevat, is nog teleur gesteld geworden. Door den ongunstigen afloop van de mis te Frankfort a. d. Oder zijn groote hoeveelheden laken herwaarts gevoerd, die onverkocht zijn gebleven, want de kooplieden die gewoonlijk onze stad bezoeken, zijn, uitgenomen twee Hollanders, allen weggebleven, en datgene wat nog verkocht is, onderging eene aanmerkelijke prijsvermindering. De handel in leder is om zoo te spreken geheel dood, en de prijzen zijn zeer gedrukt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 2 Januarij.

Eerstdaags zal men een aanvang maken met het slechten der bastions en het dempen der stads-grachten, waartoe de hulp van soldaten zal gebezigd worden. De bouwplaatsen zullen, onder voorwaarde dat het huis binnen 5 jaren gereed zal zijn, niet dadelijk contant betaald worden, maar aan de belanghebbenden zullen behoorlijke termijnen en 25-jarige vrijheid van belasting verleend worden. Ook de joodsche bevolking zal het regt verkrijgen om in dit nieuwe stads-deel huizen voor zich te bouwen.

— In sommige streken des lands heeft men in de afgeloopen maand mede schokken van aardbeving waargenomen, o. a. te Windischgarsten in Opper Oostenrijk, waar 4 schokken zijn gevoeld, te Liezen en te St. Veit in Carinthie. Van onheilen heeft men echter niets vernomen.

— Te Paty, een dorp in Hongarye, traden nu ruim 2 maanden geleden 7 of 8 roovers, met zwartgemaakte aangezigten en als boeren gekleed, bij een landbouwer, de Neagy genaamd, binnen. Na den eigenaar gegroet te hebben, zeiden zij: *Pista bassi!* d. i. wij komen om met u te deelen. De

eigenaar verklaarde geen geld in huis te hebben, waarop de roovers zijne das losmaakten en eene scherpe bijl zachtjes over zijnen hals deden gaan. Dit middel werkte en de eigenaar wees de plaats aan waar zijn geld was geborgen. De roovers vertrokken, naar men zegt, met 5,000 ducaten en 10,000 fl. aan zilvergeld en effecten. Na dien tijd had men niets van de roovers vernomen, maar dezer dagen trok het de opmerkzaamheid van een herbergier, dat een herder zijn gelag betaalde met een goudstuk, iets dat bij zulke menschen schaars te vinden is. Hij deelde zijn vermoeden aan de justitie mede, hetwelk ten gevolge had dat de herder werd aangehouden. Men vond bij hem 800 goudstukken en 1000 fl. aan zilvergeld; ook kwam hij tot bekentenis en noemde zijne medepligtigen, alle herders uit de districten van Samogy en Zala. De herbergier, die de ontdekking had gedaan, ontving 1000 fl., eene belooning door den broeder van den beroofde daarvoor uitgeloofd.

TURKYE.

De betrekking tusschen den heer de Thouvenel en den groot-vizier zijn nu weder op den gewonen voet hersteld. Zij hebben elkander wederkeerig bezoeken gebragt.

— Van de Dardanellen wordt gemeld dat 400 huizen en winkels, dat is een derde gedeelte der stad, door brand zijn vernield. Dit onheil wordt aan de onvoorzigtigheid der opzigters van een kolenmagazijn toegeschreven.

— Te Alexandrie zijn 2 Sardinische officieren aangekomen, welke naar Sudan reizen, Abyssinië bezoeken en tot aan de Nijlbronnen willen doordringen.

— De onderkoning van Egypte is, volgens berigten uit Alexandrie, naar Opper-Egypte vertrokken, om dat gedeelte zijner staten in oogenschouw te nemen. Hoeveel moeite deze vorst, die met de beste voornemens bezield is, zich ook geeft, hij kan niet verkrijgen dat de zaken naar zijne inzigten geregeld worden. De ambtenaren, eene zeldzame uitzondering niet medegerekend, willen daarvan niets weten, of ten gevolge van domheid of van godsdienstige dweepzucht; hierbij komt nog onwil en wanorde en op die wijze blijven de pogingen van den onderkoning geheel onvruchtbaar.

De Katholicke zending te Chartoum in Soudan, met groote opofferingen gevestigd, zal worden opgeheven, van wege den tegenstand der inboorlingen. — In Abyssinie blijft de burgeroorlog steeds voortduren.

— Omtrent de jongste gebeurtenissen in Herzegowina wordt thans het volgende medegedeeld: De Christenen staken op den 10den December de vaan des opstands op en liepen te wapen. Zij begaven zich eerst naar Riva en tastten de kazerne der Turksche bezetting aan, welke aan het Grieksche klooster belendt. Na de bezetting te vergeefs tot de overgave aangemaand te hebben, staken zij het gebouw in den brand. Elf soldaten kwamen in de vlammen om. De bevolking vermeesterde vervolgens het klooster en bragt de daarheen gevlugtte Turken om het leven, onder welke zich ook de zoon des Mudirs van Riva bevond. De pacha van Mostar, van deze gebeurtenissen berigt ontvangen hebbende, zond troepen tegen de oproerlingen uit, en den 23sten kwam het tot een gevecht waarin de Christenen verslagen werden.

De regering heeft aan hare vertegenwoordigers in het buitenland opgedragen aan de onderscheidene hoven opheldering te geven omtrent de gebeurtenissen in Herzegowina, en de verzekering dat krachtige maatregelen worden genomen om die onlusten te onderdrukken. Het oogmerk der genoemde beweging is, dat de boeren zich willen onttrekken aan de zoo drukkende betaling der tienden aan de eigenaren, de geestelijkheid en de kloosters.

— De divan in Moldavie heeft op 2 Januarij de laatste zitting gehouden. Deze vergadering heeft besloten haren dank te betuigen aan de beschermende mogendheden, alsmede om de kerkelijke goederen aan het burgerlijk bestuur te onderwerpen. Voorts is toegestaan dat uit 's lands kas eene bezoldiging zal verleend worden aan R. K. priesters. (Het meerendeel der ingezetenen behoort tot de Grieksche kerk en de Katholieken tellen slechts 40,000 zielen). Ook is de verpligting der boeren tot het doen van heerendiensten opgeheven, als zijnde nog een overblijfsel van de oude instellingen, die reeds voor Wallachye in 1746 en voor Moldavie in 1779 zijn afgeschaft. Daarentegen is aan de boeren het regt toegestaan op het gebruik van een stuk gronds van de bezittingen hunner heeren.

ADVERTENTIEN.

Heden nam God ons eenig Kindje CHRISTIAAN HERMAN tot zich, slechts vijf weken mogten wij ons in zijn bezit verheugen.

C. H. SCHANZE.

LEYDEN, 3 Januarij 1858. J. G. N. SCHANZE, geb. LANDRÉ.

Voor de deelneming mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen betoond, bij het overlijden van mijn Behuwdzoon den Heer G. H. A. ROHLING, te *Zaandam*, wordt door deze onze dank betuigd.

A. A. VAN WENSEN,

LEYDEN, 6 Januarij 1858. Wed. H. A. SCHMIER.

De PRESIDENT VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE LEYDEN, als daartoe door de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij verzocht, heeft de eer de Stemgeregtigde Deelhebbers in gezegde Maatschappij, die zich onder het Kies-Collegie van *Leyden* gerangschikt hebben, uit te noodigen tot het houden eener Vergadering van dat Kies-Collegie, op Zaturdag den 9den Januarij 1858, 's namiddags ten *twee* ure, op het Raadhuis, ter vervulling der vacature, ontstaan door het ingediend ontslag van den Heer C. LEEMBRUGGEN, als Plaatsvervangend Commissaris van gemelde Maatschappij.

De President der Kamer voornoemd,

LEYDEN, 2 Januarij 1858. A. HARTEVELT Jz.

Wed. VAN HAANSBERGEN EN DUTILH,

IN

BRANDSTOFFEN, BINNEN- EN BUITENLANDSCHE BIEREN,

Bloemmarkt, Wijk IV. N°. 156 en Apothecarsdijk Wijk VI. N°. 32,

bevelen zich bij voortduring minzaam aan tot het leveren van Engelsche, Belgische en Pruissische Steenkolen, puike Gaz-Coke, Turf en Hout, alsmede **Engelsche Vuurmakers**, verder tot al datgene wat tot het vak van Brandstoffen behoort. Voorts zijn zij ruim voorzien van Engelsche, Beijersche en Hollandsche **Winter-Bieren**, in onderscheidene soorten tot zeer billijke prijzen.

Bij de gehoudene veiling in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, ten overstaan van den Notaris Mr. J. L. KLAVERWYDEN, is het HUIS EN ERVE, waarin *Tabaks- en Sigarenfabriek* wordt uitgeoefend, staande en gelegen op de Steenstraat te *Leyden*, in bod gebragt op *f* 2850.—.

En het HUIS in de Waardsteeg op . . . . 120.—.

De afslag en toewijzing zal plaats hebben ter bovengemelde plaatse op Zaturdag den 9den Januarij 1858, des avonds ten *zeven* ure.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, zijn van meening in het openbaar te **Verhuren:** bij opbod en afslag, de bewoning, gedurende de eerstkomende tien jaren, aanvangende met den 1sten Mei 1858, van het

HEEREN LOGEMENT AAN DEN BURG,

binnen die gemeente, alwaar alle publieke verkoopingen van onroerende goederen worden gehouden, mitsgaders van het genot der vruchten van den boomgaard en het verder plantsoen, in en om dit gebouw geplant, en hetgeen deze aangename en voor het geven van groote partijen geschikte gelegenheid meer kan opleveren.

Deze Verhuring zal geschieden op het Raadhuis, op Maandag den 11den Januarij 1858, des middags ten 12 ure, op zoodanige voorwaarden als van heden af dagelijks (behalven de Zondagen) ter Secretarie kunnen gelezen worden.

Drie dagen voor de Verhuring, kunnen deze locaien door de gegadigden bezigtigd worden.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 4 Januarij.

Tarwe, puike blanke *f* 8.40, *f* 8.60 à *f* 8.90, mindere, blaauwe en geringe *f* 8.— *f* 7.25 à *f* 6.50. Rogge, puike *f* 6.— à *f* 6.20; mindere *f* 5.50 à *f* 5.90. Gerst: Winter *f* 4.80 à *f* 5.20; dito Zomer *f* 4.60 à *f* 5.—.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 10.— tot *f* 10.90. Pruissische Rogge *f* 5.50 tot *f* 6.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 4 Januarij.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	63[illegible]	63[illegible]	63[illegible]
Dito Certificaten	″ 3	″	75[illegible]	74[illegible]	[illegible]
Dito dito	″ 4	″	$96\frac{7}{16}$	96[illegible]	—
Amortisatie Syndicaat	″ $3\frac{1}{2}$	″	$90\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	″ $4\frac{1}{2}$	″	$137\frac{1}{2}$	138[illegible]	$137\frac{3}{4}$
O. I. Leening	″ 4	″	95[illegible]	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	″ $4\frac{1}{2}$	″	67	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	″ $4\frac{1}{2}$	″	—	—	—
BELGIE	″ $2\frac{1}{2}$	″	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	″ $2\frac{1}{2}$	″	$51\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	″ $4\frac{1}{2}$	″	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	″ 3	″	—	—	—
Dito dito	″ $4\frac{1}{2}$	″	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	″ $1\frac{1}{2}$	″	$25\frac{3}{4}$	$25\frac{7}{16}$	$25\frac{13}{16}$
Dito Obligatiën	″ 3	″	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{7}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	″ 3	″	$37\frac{7}{16}$	$37\frac{1}{2}$	37[illegible]
Bewijzen Coupons			[illegible]	[illegible]	—
PORTUGAL, te Londen	″ 3	″	$44\frac{7}{8}$	45	$44\frac{7}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	″ 5	″	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{3}{4}$	$104\frac{1}{2}$
Dito dito 1828 en 1829	″ 5	″	$102\frac{1}{2}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	″ 5	″	99[illegible]	—	—
Dito 1840	″ 4	″	$84\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	″ 4	″	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{5}{8}$	—
Dito dito Nieuwe	″ 4	″	—	—	—
Inschrijving in Assign.	″ 6	″	93[illegible]	—	—
Certificaten van dito	″ 6	″	65[illegible]	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	$149\frac{1}{2}$	150	—
Dito Obligatiën	″ 4	pCt.	$77\frac{7}{16}$	77[illegible]	$77\frac{1}{2}$
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	″	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	″ 5	″	75[illegible]	—	—
Dito	″ 4	″	$61\frac{1}{2}$	—	—
Dito Metall.	″ 5	″	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{5}{16}$	$73\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	″ 5	″	$86\frac{5}{8}$	$86\frac{13}{16}$	$86\frac{5}{8}$
Dito 1847	″ $2\frac{1}{2}$	″	37[illegible]	38	—
BRAZILIË, 1824 100 £	″ 5	″	—	—	—
SARDINIË	″ 5	″	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	″ $4\frac{1}{2}$	″	$76\frac{1}{2}$	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	″ $4\frac{1}{2}$	″	30	$30\frac{1}{2}$	30
GRENADA, Obligatiën	″ $3\frac{1}{2}$	″	$19\frac{7}{8}$	20	—
MEXICO, Obligatiën 1851	″ 3	″	$20\frac{3}{8}$	$20\frac{5}{8}$	$20\frac{5}{8}$
N. AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken $5\frac{1}{16}$ $5\frac{3}{4}$.

Braz. 1843, £ 100, $4\frac{1}{2}$ pCt. $97\frac{1}{2}$.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 9.80.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie $6\frac{3}{4}$ pCt. Wissel-Disconto 6.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.